

Protokół

z 28. posiedzenia Komisji Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Polski, które odbyło się 21 listopada 2006 roku w gmachu Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii przy ul. Wspólnej 2 w Warszawie. W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Komisji – według załączonej listy obecności (zał. 1.).

Obrady prowadziła prof. dr hab. Ewa Wolnicz-Pawłowska, wiceprzewodnicząca Komisji, zgodnie z następującym porządkiem:

1. Przyjęcie porządku obrad
2. Przyjęcie protokołu z 27. posiedzenia Komisji
3. Omówienie i ustalenie nazw geograficznych dla krajów Azji Wschodniej
 - przyjęcie zaproponowanych zmian egzonimów
 - przyjęcie zasad latynizacji
4. Wolne wnioski

Ad.1. Wiceprzewodnicząca przywitała członków Komisji oraz poinformowała, że Przewodniczący nie mógł uczestniczyć w posiedzeniu ze względów zdrowotnych. Następnie poprosiła o uczczenie minutą ciszy Kazimierza Rymuta – wieloletniego przewodniczącego Komisji Nazw Miejscowości i Obiektów Fizjograficznych, który zmarł 14 listopada.

Termin kolejnego posiedzenia Komisji wstępnie ustalono na 13 grudnia 2006 r., a posiedzenie to dotyczyć będzie nazewnictwa z obszaru Rosji

E. Wolnicz-Pawłowska zaproponowała rozszerzenie porządku obrad o punkt dotyczący ustalenia kilku nazw z obszaru Antarktydy oraz wyjaśnień dotyczących nazwy *Góry Birmańskie*. Rozszerzony porządek obrad członkowie Komisji przyjęli przez aklamację.

Ad.2. Protokół z 27. posiedzenia Komisji przyjęto jednogłośnie, po wprowadzeniu drobnych korekt językowych.

Ad. 3. Członkowie Komisji wraz z materiałami na bieżące posiedzenie otrzymali wykaz nazw z obszaru Azji Wschodniej oraz zasady latynizacji języków: koreańskiego, mongolskiego i chińskiego. Dodatkowo przed posiedzeniem rozdane zostały propozycje zmian w egzonimach tego obszaru oraz zasady latynizacji języków: japońskiego, tybetańskiego i ujgurskiego. M. Zych omówił w skrócie wykaz nazw geograficznych z obszaru Azji Wschodniej, który, zgodnie z założeniami, ma być zeszytem 9. „Nazewnictwa geograficznego świata” wydawanego przez Komisję. Wykaz zawiera nazewnictwo z obszarów: Chin, Tajwanu, Japonii, Korei Południowej, Korei Północnej i Mongolii.

Następnie rozpoczęto omawianie proponowanych zmian egzonimów poczynawszy od wykazu nazw Mongolii – w posiedzeniu Komisji wziął udział J. Rogala, autor nazewnictwa z obszaru tego państwa. Początkową dyskusję wywołało polskie nazewnictwo ajmaków. Autor wykazu zaproponował skasowanie spolszczeń, jednak nie spotkało się to z akceptacją

członków Komisji – przez aklamację postanowiono pozostawić polskie nazwy dla ajmaków. Następnie dyskutowano nad ustaleniem polskich nazw dla nowopowstałych ajmaków. Ostatecznie przyjęto dla trzech ajmaków egzonimy: *ajmak darchański*, *ajmak gobijsko-sumberski* i *ajmak orchoński*. Postanowiono również zmienić nazwę *ajmak uwsnurski* na *ajmak uwski* oraz *ajmak bajanölgijski* na *ajmak bajanolgijski*. Zmiany te przyjęto jednogłośnie.

Następnie Komisja postanowiła:

- wprowadzić egzonim *Karakorum* dla miasta (aklamacja)
- nie kasować egzonimu *Kobdo* dla miasta (12 głosów za pozostawieniem egzonimu, 0 przeciw, 1 wstrzymujący się)
- skasować egzonim *Nalajcha* dla miasta (12 głosów za skasowaniem egzonimu, 0 przeciw, 1 wstrzymujący się)
- wprowadzić egzonim *Czerwona Tajga* dla gór (11 głosów za, 0 przeciw, 2 wstrzymujące się)
- wprowadzić nazwę *Selenga* dla rzeki w Mongolii i Rosji (12 głosów za, 0 przeciw, 1 wstrzymujący się); formalnie nie jest to egzonim – w polskim użyciu będzie nazwa rosyjska w transliteracji
- wprowadzić egzonim *Wielki Rezerwat Gobijski* (12 głosów za, 0 przeciw, 1 wstrzymujący się)
- wprowadzić egzonim *Kolej Transmongolska* dla linii kolejowej w Mongolii, Rosji i Chinach (jednogłośnie)

Po omówieniu propozycji zmian egzonimów z obszaru Mongolii, Komisja przyjęła, przez aklamację, zaproponowane zasady transkrypcji i transliteracji dla języka mongolskiego, które będą stosowane zarówno dla Mongolii jak i dla nazewnictwa mongolskiego chińskiej Mongolii Wewnętrznej. Dodatkowo ustalono, że w wykazie powinna znaleźć się krótka informacja o alfabecie mongolskim oraz o zasadach polskiej transkrypcji.

W dalszej części posiedzenia omówiono wykaz nazw z obszaru Chin – w posiedzeniu Komisji wziął udział J. Pietrow, współautor nazewnictwa Chin. Jednak wcześniej, jednogłośnie, przyjęto egzonim *Azja Wschodnia* dla wielkiego regionu geograficznego.

Dla propozycji zmian w polskim nazewnictwie z obszaru Chin Komisja postanowiła:

- nie wprowadzać egzonimu *Fukien* dla prowincji (aklamacja)
- wprowadzić egzonim *Junnan* dla prowincji (jednogłośnie)
- wprowadzić egzonim *Kuangsi* wraz z pełną nazwą oficjalną *Region Autonomiczny Kuangsi-Czuang* dla prowincji (12 głosów za, 0 przeciw, 1 wstrzymujący się)
- wprowadzić egzonim *Kuejczou* dla prowincji (11 głosów za, 0 przeciw, 2 wstrzymujące się)
- wprowadzić egzonim *Syczuan* dla prowincji (jednogłośnie)
- wprowadzić egzonim *Szantung* dla prowincji (11 głosów za, 0 przeciw, 2 wstrzymujące się)

- wprowadzić egzonim **Tiencin** dla prowincji i dla miasta (8 głosów za, 2 przeciw, 3 wstrzymujące się)
- skasować egzonim **Nowe Terytoria** dla dawnej jednostki administracyjnej Hongkongu, jednocześnie wprowadzając ten egzonim dla regionu w Hongkongu (aklamacja)
- wprowadzić egzonim **Harbin** dla miasta (jednogłośnie)
- wprowadzić egzonim **Hohhot** dla miasta (jednogłośnie)
- nie zmieniać egzonimu *Koulun* na *Kaulun* dla miasta (1 głos za zmianą, 9 przeciw, 4 wstrzymujące się)
- wprowadzić nazwę **Lhasa** dla miasta (jednogłośnie); formalnie nie jest to egzonim – w polskim użyciu będzie nazwa tybetańska
- wprowadzić egzonim **Nowy Koulun** dla miasta (jednogłośnie)
- nie wprowadzać egzonimu *Delta Rzeki Perłowej* dla regionu (1 głos za wprowadzeniem egzonimu, 4 przeciw, 6 wstrzymujących się)
- wprowadzić egzonim **Mongolia Wewnętrzna** dla regionu (12 głosów za, 0 przeciw, 2 wstrzymujące się)
- nie wprowadzać egzonimu *Mongolia* dla regionu w Chinach, Mongolii i Rosji (1 głos za wprowadzeniem egzonimu, 10 przeciw, 3 wstrzymujące się)
- wprowadzić egzonim **Zatoka Pohaj** dla dużej zatoki nazywanej po chińsku Bo Hai (11 głosów za, 1 przeciw, 1 wstrzymujący się)
- nie wprowadzać egzonimu *Zatoka Pohaj* dla zatoki nazywanej po chińsku Bohai Wan (aklamacja)
- wprowadzić egzonim **Cieśnina Pohaj** (11 głosów za, 0 przeciw, 2 wstrzymujące się)
- wprowadzić nazwę **Chanka** dla jeziora w Chinach i Rosji (jednogłośnie); formalnie nie jest to egzonim – w polskim użyciu będzie nazwa rosyjska zapisana w transkrypcji
- wprowadzić egzonim **Lob-nor** dla jeziora (10 głosów za, 4 przeciw, 0 wstrzymujących się)
- nie kasować egzonimu *Kuku-nor* dla jeziora (9 głosów za pozostawieniem egzonimu, 2 przeciw, 3 wstrzymujące się)
- wprowadzić nazwę **Amur** dla rzeki w Chinach i Rosji (jednogłośnie); formalnie nie jest to egzonim – w polskim użyciu będzie nazwa rosyjska zapisana w transkrypcji
- wprowadzić egzonim **Argun** dla rzeki w Chinach i Rosji (10 głosów za, 2 przeciw, 2 wstrzymujące się)
- nie wprowadzać egzonimu *Chalchyn-goł* dla rzeki w Chinach i Mongolii (2 głosy za wprowadzeniem egzonimu, 10 przeciw, 2 wstrzymujące się)
- nie kasować egzonimów *Koncze-daria* i *Czerczen-daria* (9 głosów za pozostawieniem egzonimów, 3 przeciw, 1 wstrzymujący się)
- wprowadzić egzonim **Satledź** dla rzeki w Chinach, Indiach i Pakistanie (8 głosów za, 4 przeciw, 1 wstrzymujący się)
- wprowadzić egzonim **Sungari** dla rzeki (10 głosów za, 0 przeciw, 3 wstrzymujące się)

- wprowadzić nazwę *Ussuri* dla rzeki w Chinach i Rosji (12 głosów za, 0 przeciw, 2 wstrzymujące się); formalnie nie jest to egzonim – w polskim użyciu będzie nazwa rosyjska zapisana w transkrypcji
- nie zmieniać egzonimu *Jarkend-daria* na *Yarkant* dla rzeki (1 głos za zmianą, 11 przeciw, 2 wstrzymujące się)
- nie wprowadzać egzonimu *Żółta Rzeka* (4 głosy za wprowadzeniem egzonimu, 8 przeciw, 2 wstrzymujące się)

Po przerwie, przed kontynuowaniem omawiania propozycji zmian w egzonimach z obszaru Chin, Komisja postanowiła przyjąć nazwy *Ziemia Jerzego V*, *Ziemia Kempa*, *Ziemia Oatesa* oraz *Ziemia Wilhelma II* dla regionów na Antarktydzie. Za wprowadzeniem tych egzonimów głosowało 12 osób, 2 wstrzymały się, a nikt nie był przeciw.

Następnie kontynuowano omawianie propozycji zmian w polskim nazewnictwie z obszaru Chin, dla którego Komisja postanowiła:

- wprowadzić egzonim *Hongkong* dla wyspy (jednogłośnie)
- wprowadzić egzonim *Koulun* dla półwyspu (jednogłośnie)
- wprowadzić egzonim *Makau* dla półwyspu (jednogłośnie)
- skasować egzonim *Nizina Sungaryjska* pozostawiając drugą polską nazwę *Nizina Amursko-Sungaryjska* dla niziny leżącej w Chinach i Rosji (jednogłośnie)
- nie kasować egzonimu *Kamienny Las* lecz zmienić jego określenie z „kotlina” na „inny obiekt” (13 głosów za, 0 przeciw, 1 wstrzymujący się)
- zmienić dotychczasowe egzonimy główny i wariantowy dla dwóch egzonimów odnoszących się do kotliny w Sinkiangu: głównym będzie *Kotlina Tarymska* a wariantowym *Kotlina Kaszgarska* (jednogłośnie)
- wprowadzić egzonim *Ordos* dla wyżyny (jednogłośnie)
- skasować egzonim *Góry Mandżursko-Koreańskie* dla gór w Chinach i Korei Północnej (12 głosów za skasowaniem egzonimu, 2 przeciw, 0 wstrzymujących się)
- skasować egzonim *Góry Szantuńskie* (jednogłośnie)
- wprowadzić nazwę *Broad Peak* dla góry w Chinach i Pakistanie (12 głosów za, 0 przeciw, 2 wstrzymujące się); formalnie nie jest to egzonim – w polskim użyciu będzie nazwa angielska
- skasować egzonim wariantowy *Czogori* dla góry w Chinach i Pakistanie, w użyciu nadal pozostaje nazwa *K2* (7 głosów za skasowaniem egzonimu, 4 przeciw, 3 wstrzymujące się)
- wprowadzić egzonim *Kajlas* dla góry (13 głosów za wprowadzeniem nazwy *Kajlas*, 1 głos za wprowadzeniem nazwy *Kailas*, 0 przeciw wprowadzeniu egzonimu)
- wprowadzić nazwę *Lhotse* dla góry w Chinach i Nepalu (jednogłośnie); formalnie nie jest to egzonim – w polskim użyciu będzie nazwa nepalska
- nie kasować egzonimu wariantowego *Czomolungma* dla góry (4 głosy za skasowaniem, 7 przeciw, 3 wstrzymujące się)

- wprowadzić egzonim *Sziszapangma* dla góry (11 głosów za, 3 przeciw, 0 wstrzymujących się)
- wprowadzić egzonim *Karakorum* dla przełęczy (12 głosów za, 0 przeciw, 2 wstrzymujące się)
- wprowadzić egzonim *Namcze Barwa* dla góry (10 głosów za, 1 przeciw, 3 wstrzymujące się)
- skasować egzonim *Góry Richthofena* (8 głosów za skasowaniem egzonimu, 0 przeciw, 4 wstrzymujące się)
- wprowadzić egzonim *Gobi* dla pustyni w Chinach i Mongolii (jednogłośnie)
- wprowadzić egzonim wariantowy *Wielki Mur* do istniejącego egzonimu *Wielki Mur Chiński* (jednogłośnie)
- zmienić egzonim *Miasto Zakazane* na *Zakazane Miasto* dla kompleksu pałacowego w Pekinie (jednogłośnie)
- wprowadzić nazwę *Potala* dla pałacu w Lhasie (jednogłośnie); formalnie nie jest to egzonim – w polskim użyciu będzie nazwa tybetańska
- wprowadzić egzonim *Klasztor Szaolin* dla kompleksu klasztoru i szkoły walki (10 głosów za, 0 przeciw, 2 wstrzymujące się)
- wprowadzić egzonim *Tama Trzech Przełomów* (8 głosów za, 1 przeciw, 3 wstrzymujące się)

Komisja postanowiła przyjąć dla nazw chińskich system latynizacji Hànyǔ Pīnyīn (potocznie zwany pinyin) bez znaków tonalnych i nie podawać dla nich polskiej transkrypcji (jednogłośnie). Dla nazw chińskich w dialekcie kantońskim przyjęto system fonetyczny jyutping Towarzystwa Lingwistycznego Hongkongu z 1993 r. (aklamacja). Dla nazw tybetańskich przyjęto dwa systemy latynizacji: chiński alfabet fonetyczny pinyin dla języka tybetańskiego (Zàngwén Pīnyīn) oraz latynizację Wylie’ a z 1959 r. (jednogłośnie). Dla języka ujgurskiego przyjęto natomiast chiński alfabet fonetyczny pinyin dla języka ujgurskiego w zapisie uproszczonym i pełnym stosowanym dla nazw własnych (11 głosów za, 0 przeciw, 1 wstrzymujący się). A. Karp zwrócił uwagę na rozbieżności pomiędzy systemami latynizacji przyjętymi dla języka tybetańskiego i dla języka dzongka, będącego dialektem języka tybetańskiego. Komisja postanowiła, że należy rozważyć ujednoczenie tych zapisów, pozostawiając jednak ostateczną decyzję specjalistom od tych języków (w zasadach latynizacji publikowanych przez ONZ oba te języki traktowane są osobno i mają różne latynizacje).

W wykazie osobno podane zostało nazewnictwo dla obszaru Tajwanu, który w poprzednim wykazie egzonimów nie był wydzielony z Chin. Tajwan jest terytorium o nieustalonym statucie, formalnie pozostając częścią Chin, de facto jest od nich niezależny. Władze Tajwanu, jako Republiki Chińskiej, uznają się za jedyne legalne władze całych Chin, z kolei władze chińskie uznają Tajwan za zbuntowaną prowincję i nie uznają jej władz. Ze względu na tradycję wydzielenia Tajwanu we wszelkiego rodzaju wykazach, Komisja

postanowiła również dla celów wykazu nazw Azji Wschodniej wydzielić Tajwan jako osobną jednostkę.

Po przedyskutowaniu propozycji zmian w polskim nazewnictwie z obszaru Tajwanu Komisja postanowiła:

- wprowadzić egzonim ***Kaohsiung*** dla miasta i jednostki administracyjnej (11 głosów za, 0 przeciw, 1 wstrzymujący się)
- wprowadzić egzonim ***Keelung*** dla miasta i jednostki administracyjnej (11 głosów za, 0 przeciw, 1 wstrzymujący się)
- wprowadzić egzonim ***Cieśnina Peskadorska*** (jednogłośnie)
- wprowadzić egzonim ***Kinmen*** dla wyspy (10 głosów za, 0 przeciw, 2 wstrzymujące się)

Chińskie nazewnictwo z obszaru Tajwanu postanowiono podać zarówno w latynizacji Hànyǔ Pīnyīn (bez znaków tonalnych) jak i w latynizacji Wade'a-Gilesa z 1892 r., podając na pierwszym miejscu zapis w pinyin.

Kolejnym omawianym państwem była Japonia. Po przedyskutowaniu propozycji zmian w polskim nazewnictwie z obszaru tego kraju Komisja postanowiła:

- wprowadzić egzonim ***Hokkaido*** dla wyspy i jednostki administracyjnej (jednogłośnie)
- zmienić egzonim *Hirosima* na ***Hiroszima*** dla miasta i jednostki administracyjnej (7 głosów za, 3 przeciw, 2 wstrzymujące się)
- wprowadzić egzonim ***Kioto*** dla jednostki administracyjnej (jednogłośnie)
- skasować egzonim ***Kitakiusiu*** dla miasta (7 głosów za skasowaniem egzonimu, 2 przeciw, 3 wstrzymujące się)
- wprowadzić egzonim ***Kobe*** dla miasta (jednogłośnie)
- wprowadzić egzonim ***Osaka*** dla miasta i jednostki administracyjnej (jednogłośnie)
- zmienić egzonim *Wewnętrzne Morze Japońskie* na ***Morze Wewnętrzne*** (9 głosów za, 2 przeciw, 1 wstrzymujący się)
- nie kasować egzonimów *Cieśnina Cuszimska* i *Cuszima* dla wyspy (3 głosy za skasowaniem, 8 przeciw, 1 wstrzymujący się)
- wprowadzić nazwę ***Biwa*** dla jeziora (8 głosów za, 1 przeciw, 3 wstrzymujące się); formalnie nie jest to egzonim – w polskim użyciu będzie nazwa japońska z opuszczonym terminem rodzajowym
- wprowadzić nazwę ***Okinawa*** dla wysp (11 głosów za, 1 przeciw, 0 wstrzymujących się); formalnie nie jest to egzonim – w polskim użyciu będzie nazwa japońska z opuszczonym terminem rodzajowym
- wprowadzić egzonimy ***Południowe Alpy Japońskie***, ***Północne Alpy Japońskie*** i ***Środkowe Alpy Japońskie*** dla gór (9 głosów za, 0 przeciw, 3 wstrzymujące się)
- nie zmieniać egzonimu *Fudzi* na *Fudzi* dla góry (3 głosy za zmianą, 8 przeciw, 1 wstrzymujący się)
- wprowadzić egzonim ***Statua Wielkiego Buddy*** dla statuy w Kamakura (8 głosów za, 2 przeciw, 2 wstrzymujące się)

- wprowadzić egzonim **Zamek Himeji** (9 głosów za, 1 przeciw, 3 wstrzymujące się)

Dla nazewnictwa japońskiego przyjęto jako system latynizacji zmodyfikowaną latynizację Hepburna z 1972 r., jednocześnie ustalono, że dla nazw japońskich nie będzie podawana polska transkrypcja (jednogłośnie).

W dalszej części posiedzenia omówiono wykaz nazw z obszaru Korei Południowej. Dyskutując propozycje zmian w polskim nazewnictwie z tego obszaru Komisja postanowiła:

- wprowadzić egzonim **Korea** dla regionu w Korei Południowej i Korei Północnej (jednogłośnie)
- skasować egzonim **Góry Południowokoreańskie** dla gór w Korei Południowej oraz egzonim **Góry Wschodniokoreańskie** dla gór w Korei Południowej i Korei Północnej (6 głosów za skasowaniem egzonimów, 3 przeciw, 2 wstrzymujące się)
- wprowadzić egzonim **Panmundżom** dla wspólnej strefy bezpieczeństwa znajdującej się na linii demarkacyjnej Korei Południowej i Korei Północnej (jednogłośnie)

Dla języka koreańskiego postanowiono wprowadzić dwie latynizacje: McCune'a-Reischauera z 1937 r. oraz oficjalną latynizację południowokoreańską z 2000 r. zwaną zmodyfikowaną latynizacją Ministerstwa Edukacji. Postanowiono również nie podawać polskiej transkrypcji nazw koreańskich (jednogłośnie).

Ostatnim z omawianych na posiedzeniu państw była Korea Północna. Ustosunkowując się do propozycji zmian w polskim nazewnictwie z tego obszaru, Komisja postanowiła:

- zmienić egzonim *Phenian* na **Pjongjang** dla stolicy kraju (9 głosów za, 0 przeciw, 2 wstrzymujące się)
- wprowadzić egzonim **Wodospad Dziewięciu Smoków** (10 głosów za, 0 przeciw, 1 wstrzymujący się)
- skasować egzonim **Wyżyna Amnokańska** (9 głosów za skasowaniem egzonimów, 0 przeciw, 2 wstrzymujące się)
- skasować egzonim **Góry Tumańskie** (9 głosów za skasowaniem egzonimów, 0 przeciw, 2 wstrzymujące się)
- skasować egzonim **Góry Amnokańskie** (10 głosów za skasowaniem egzonimów, 0 przeciw, 1 wstrzymujący się)
- skasować egzonim **Góry Tedońskie** (9 głosów za skasowaniem egzonimów, 0 przeciw, 2 wstrzymujące się)
- wprowadzić egzonim **Pektu-san** dla góry w Chinach i Korei Północnej (10 głosów za, 0 przeciw, 1 wstrzymujący się)

Wykazy nazw z obszarów tych poszczególnych państw są nieporównywalne, np. nazewnictwo Tajwanu jest, proporcjonalnie, kilkanaście razy większe od nazewnictwa Chin (np. w wykazie Tajwanu zostało wymienionych 100 nazw szczytów, a w wykazie Chin tylko 72 nazwy). Przeciwno tak rażącej dysproporcji stanowczo wystąpił J. Ostrowski. Jednak ze względu na to, że wykazy te powinny jak najszybciej trafić do druku postanowiono, że takie

dysproporcje mogą zostać, o ile nie uda się ich w trybie roboczym, w miarę szybko zniwelować (dodając nazwy do wykazu Chin, bądź kasując część nazw z wykazu Tajwanu).

Ad. 4. A. Czerny przeczytał list jaki otrzymał od J. Makowskiego w sprawie poprawności i stosowania nazwy *Góry Birmańskie*. E. Wolnicz-Pawłowska poprosiła, aby wyjaśnienie to stało się załącznikiem do protokołu. Jednocześnie stwierdziła, że do kwestii tej nazwy będzie można powrócić przy opracowaniu całościowego wykazu egzonimów.

Na tym posiedzenie zakończono.

Protokółował:
mgr Maciej Zych

Sekretarz Komisji
mgr Izabella Krauze-Tomczyk

Wiceprzewodnicząca Komisji
prof. dr hab. Ewa Wolnicz-Pawłowska